

Forfatter: Brandes, Edvard

Titel: Udrag fra Holberg og hans Scene

Citation: Brandes, Edvard: "Holberg og hans Scene", i Brandes, Edvard: *Holberg og hans Scene*, Gyldendal, 1898, s. 6. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-brandesed_03-shoot-idm140324075404784/facsimile.pdf (tilgået 24. april 2024)

Anvendt udgave: Holberg og hans Scene

uhyre Forberedelser der nuomstunder kræves for at drage en Oehlenschlägersk Tragedie frem af Arkivet! En Gang om Aaret højest — der har været flere Sæsoner i Rad, hvor overhovedet Oehlenschläger ikke spilledes — men hvis man strænger sig an, saa til Digterens Fødselsdag afhaspes én Tragedie, der efter ganske faa Aftener hurtigt nedsænkes i Mørket paany og aldrig overføres til næste Sæson. Dengang opførte man uden Betænkning fire Tragedier i én Sæson — Skuespillerne har vist været flittigere — og desforuden ti Komedier af Holberg.

Dog maaske vil nogen sige: saa spilledes der vel heller ikke andet end disse fjorten Stykker i den Sæson. Ganske fejlagtigt! I denne Sæson 1820—21 — der er tilfældigt grebet og ingenlunde som den righoldigste — opførtes ialt 113 Skuespil og Operaer foruden 14 Balleter.

Til Sammenligning tjener, at det kgl. Teater i Sæsonen 1897—98 opførte 39 Stykker og 7 Balleter. Og endvidere, at Teatret i denne sidste Sæson gav ialt 271 Forestillinger, medens Sæsonen 1820—21 kun talte 189 Forestillinger. Resultatet er dette:

1820—21:	113	Stykker,	14	Balleter,	189	Forest.
1897—98:	39	—	7	—	271	—

Nu kan man bedømme, hvorledes der arbejdedes dengang og nu, og om det øvrige Repertoire

forsømtes, fordi Holberg spillede. Lærer heraf, I, det nuværende Teaters Forsvarere!

Men tilbage til Holberg-Opførelserne. Aaret 1825 er et Vendepunkt i dansk Teaterhistorie — i dansk Literaturhistorie, kan man tilføje: da opførtes nemlig den første Vaudeville af J. L. Heiberg og nu begynder Heibergs, Hertz', Overskous og lidt senere Hostrups Regimente. Iffland og Kotzebue fortrænges og erstattes dels med disse danske Forfattere — dels, til vor Skam, med Scribe, i hvem Teatret faar en fransk Kotzebue istedetfor en tysk. I denne Periode, der konsekvent ender med Heibergs Direktorat, led de Holbergske Komedier intet ondt.

I Sæsonen 1830--31 opførtes:

Barselstuen,
Diderich Menschenskræk,
Erasmus Montanus,
Henrik og Pernille,
Jacob v. Tyboe,
Feppe paa Bjærget,
Fulestuen,
Maskarade,
Den Stundesløse.

Her staar ni Komedier, og man kan altsaa ikke tale om nogensomhelst Svækkelse i Interessen for Holberg: omtrent Halvdelen af hans Skuespil er da endnu paa Repertoiret og stadigt de betydeligste